

HUSDYRNÆRINGENS
KOORDINERINGSNET
FOR SMITTEBESKYTTELSE
VED IMPORT

ÅRSMELDING 2021 KOORIMP OG KIF

KONTROLLUTVALGET
FOR IMPORT AV FJØRFE

Innhold

1. Formål
2. Organisering
3. Regnskap og finansiering
4. Internasjonal handel med dyr
5. Status dyrehelsa i Norge
6. Aktiviteter dyrehelse
7. Husdyrnæringens tilleggskrav ved import
8. Fjorfenæringens tilleggskrav ved import
9. Sykdomssituasjonen internasjonalt i 2021
10. Beredskap
11. Smittevern
12. Informasjon og veiledning
13. Eksotiske husdyr
14. Import fjørfe
15. Import husdyr
16. Kontakt

Layout:

Audun Flåtten

Foto:

Forside: Animalia

Side 2: Animalia/Ida Vhile

Side 4: Audun Flåtten

Side 7: Audun Flåtten

Side 8: Animalia

Side 10: Animalia/Grethe Ringdal

Formål

KOORIMP er husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import.

KIF, Kontrollutvalget for import av fjørfe følger opp import av avlsmateriale i fjørfeproduksjonen. KIF er en sammenslutning av representanter for importørene og varemottakerne.

Den viktigste oppgaven til KOORIMP og KIF er å hindre at import av dyr og avlsmateriale fører med seg smittestoffer som kan gi sykdom hos mennesker og matproduserende dyr i Norge. KOORIMP skal også bidra til å styrke beredskapsvevnen i husdyrnæringen ved utbrudd av alvorlige, smittsomme dyresykdommer.

Organisering

Arbeidsoppgavene i KOORIMP ble i 2021 utført av Nina Svendsby/Siv Svendsen, Synnøve Vatn og Ola Nafstad. Käthe Kittelsen er daglig leder for KIF.

Styringsgruppa for KOORIMP i 2021

Kjøtt- og eggbransjens Landsforbund:
Ida Mathisen (leder til 15.09.21)

Nortura SA:
Asgeir Svendsen (nestleder til 15.09.21)

Tine SA: Dag Lindheim
(nestleder fra 15.09.21)

Q-meieriene: -

Geno: Hallstein Holen

Tyr: Per Sigve Lien

Norsvin: Elisabeth Nissen Nordbye
(leder fra 15.09.21)

Norsk Sau og Geit: Lars-Erik Wallin

Norsk Fjørfeag: Margrethe Brantsæter

Norges Bondelag: Anja Fyksen Lillehaug

Norsk Bonde-

og Småbrukarlag: Johan Warlo

Gjensidige Forsikring: Torfinn Jæger

Representanter i KIF per 2020:

Representant for	Medlem	Varamedlem	
Importørene	Verpehøns	Andreas Salte	Kristoffer Singstad
		Nils Steinsland	Tone Steinsland
	Slaktekylling	Tove Elin Sande	Magnar Vingelen
		Espen Sørlie	Marielle Wigaard
		Sigbjørn Rød	Aadne Søyland
	Kalkun	Anne Marie Løken	Øivind Slettevold
And	Sigbjørn Rød	Aadne Søyland	
Vare-mottakerne	KLF	Ida Mathisen	Cecilia Larsson
	Nortura	Hilde Bryhn	Atle Løvland

Arbeidsutvalget i KIF har i 2021 bestått av Nina Svendsby, Synnøve Vatn og Käthe Elise Kittelsen (alle Animalia) med faglig støtte fra Grim Rømo (Veterinærinstituttet).

Regnskap og finansiering

Aktiviteten for KOORIMP og KIF er dekket av omsetningsavgift fra melk, kjøtt, fjørfe kjøtt, egg og bidrag fra Gjensidige Forsikring. Budsjettet for KOORIMP i 2021 var 1 543 718 NKR. Regnskapet viser 1 535 374 kr som er 8 344 kr under budsjett. Avviket førte til tilsvarende redusert bruk av omsetningsmidler, kjøtt.

Den største utgiftsposten i KOORIMP er personalkostnader og dekker utgifter til én stilling inkludert administrative og sosiale kostnader, kompetanseheving og reiser.

Bidrag til drift av KOORIMP i 2021

Omsetningsmidler, melk (administrert av TINE Råvare)	450 000,-
Omsetningsmidler, kjøtt (administrert av Animalia AS)	995 374,-
Gjensidige Forsikring	90 000,-

Internasjonal handel med dyr

God dyrehelse er en viktig forutsetning for lønnsom norsk husdyrproduksjon. Fravær av mange smittsomme sykdommer hos husdyra er et fortrinn for norske produsenter og verdiskaping i landbruket. Det offentlige regelverket er basert på EUs rettsakter, og legger få begrensninger på handel med dyr og avlsmateriale over landegrensene i Europa.

Regulering av handel med dyr bygger på prinsippet om at levende dyr kan bevege seg fritt over landegrensene i EØS-området. Forutsetningen er at dyra er klinisk friske, at status for noen utvalgte sykdommer er kjent negativ, og at dyra følges av et nydatert offentlig helsesertifikat. Prinsippene er nedfelt i EU-lovgivningen, og er implementert i norske forskrifter om innførsel og utførsel, tilsyn og kontroll. Importører skal være registrert, og importer skal varsles til Mattilsynet. Ved innførsel fra EØS-området må importør deklare dyr og produkter for tollvesenet. Ved import av levende dyr, rugeegg, sæd og embryo fra land utenfor EØS-området er det krav om veterinær grensekontroll.

For enkelte smittestoffer har norske myndigheter fått aksept for tilleggundersøkelser på eksportstedet. I tillegg gjennomfører Mat-

tilsynet nasjonale kontroll- og overvåkingsprogrammer for sykdommer hos dyr, der prøver fra husdyrpopulasjonen blir rutinemessig testet. Importerte dyr må også inn under denne kontrollen i Norge. Dette er nedfelt i nasjonale bestemmelser om isolering og testing av importerte husdyr.

Status dyrehelse i Norge

De norske produksjonsdyrpopulasjonene er alle fri for flere smittsomme sykdommer som er permanent til stede i de fleste andre europeiske land. Dette skyldes dels at sykdommene ikke har blitt introdusert her i landet, men det er også et resultat av målrettet arbeid over lang tid med nasjonale kontroll- og saneringsprogrammer. Det er strategisk avgjørende for norsk husdyrnæring å beholde denne gunstige situasjonen. Sumeffekten av fravær av mange smittsomme sykdommer bidrar til bedre dyrevelferd, lavere produksjonskostnader og lavere klimautslipp. Dessuten er det en avgjørende forutsetning for et lavt forbruk av antibiotika, og redusert risiko for utvikling av resistente bakterier. Dokumentert frihet for definerte sykdommer er også en viktig forutsetning for å kunne stille legitime dokumentasjonskrav ved importer.

Hver art har noen sykdommer det er særlig viktig å unngå å få inn, fordi det ville ha svært negativt effekt på dyrehelsa. Samtidig er sykdommene utbredt i land nært oss, og med det er trusselen reell. For storfe gjelder dette paratuberkulose (*Mycobacterium avium* subspecies *paratuberculosis*, MAP), bovin virusdiare (BVD) og *Mycoplasma bovis*. Hos svin har smittsom grisehoste (*Mycoplasma hyopneumoniae*) og porcint respiratorisk og reproduksjonssyndrom (PRRS) en slik posisjon. For sau er ondarta fotråte og mædi nærliggende trusler. Fotråte ble introdusert ved import, og det er brukt store ressurser på igjen å bli fri for denne sykdommen. I 2021 ble det påvist saueskabbmidd i et større antall geitebesetninger. Det er uklart om dette er varianter som kan gi sjukdom hos sau, men smitten gir en viss bekymring. Geitenæringa har gjennomført prosjekt Friskere Geiter og sanert for sykdommene paratuberkulose, CAE og byllesjuka. For geitenæringa er det avgjørende å unngå at disse sykdommene blir reintrodusert. Paratuberkulose er utbredt i hele verden og forårsaker store tap i husdyrproduksjonen. Sykdommen angriper drøvtyggere og det finnes ikke effektiv behandling mot den. Bakteriene kan være vanskelig å påvise, særlig tidlig i forløpet. De nordiske landene kan dokumentere en unik situasjon med sin lave forekomst av paratuberkulose.

Fjørfeæringa er i den spesielle situasjonen at smittsomme sykdommer det er avgjørende å holde ute fra næringsmessig fjørfehold, jevnlig påvises hos hobbyfjørfe. Trusselen er derfor både fra land med en dårligere status enn oss og fra en innenlandsk subpopulasjon. Hos fjørfe gjelder dette spesielt infeksjøs bronkitt (IB), infeksjøs laryngotrakeitt (ILT) og mykoplasma. Alvorlig smittsom dyresykdom kan også komme fra villfuglpopulasjonen.

2021 var et år med mange påvisninger av høypatogen aviær influensa (HPAI H5N1) i store deler av Europa. Det ble påvist HPAI i mange ville fugler i Norge. Høsten 2021 ble det påvist høypatogen fugleinfluensa i kommersielt fjørfehold i Norge for første gang. To kommersielle flokker med 7500 verpehøns ble avlivet ved CO₂-gassing i hus etter påvisning av høypatogen fugleinfluensa. Dødeligheten i flokkene var svært høy forutfor gassing, majoriteten av fuglene døde uten tydelige kliniske symptomer. I tillegg ble en slaktemoden slaktekyllingflokk i 3 km-sonen vedtatt avlivet av Mattilsynet, siden den lå tett på de affiserte flokkene.

Aktiviteter dyrehelse

Nasjonal dyrehelsestrategi: Iverksettelse av EUs nye dyreheslov i Norge er forsinket, men trer i kraft i april 2022. Det nye regelverket - Animal Health Law - AHL, er en del av EØS-avtalen og vil derfor gjelde i Norge. Med nytt regelverk trenger Norge også å fornye sin ramme for forvaltning og håndtering av den svært gode norske landdyrhelsen. Animalia/KOORIMP hadde en sentral rolle i prosjektgruppens som overleverte sitt forslag til nasjonal strategi for landdyrhelse til Landbruks- og matdepartementet 17. februar 2021. Dyrehelsestrategien vil danne rammene for samhandling og tiltak for å utnytte det nasjonale handlingsrommet og derigjennom bevare og forbedre dyrehelsa i Norge fremover. Forslaget til strategi skal følges opp og konkretiseres i Landbruks- og matdepartementets strategi, og operasjonalisert av aktørene i faste møtearenaer, årlig handlingsplan, nasjonal regelverksutvikling og gode offentlige og private dyrehelsetjenester.

KOORIMP har koordinert arbeidet med felles høringssvar på sentrale deler av det nye EU-regelverket. Koorimp har også videreført arbeidet med listeføring av sykdommer i regi av nasjonal dyrehelsestrategi.

Forebyggende tiltak *Mycoplasma bovis*: Prosjektet "Norwegian Airways" startet opp i 2020, Animalia/KOORIMP er samarbeidspartner. I prosjektet er Veterinærinstituttet og NMBU Veterinærhøgskolen i gang med prøveinnsamling for å undersøke bakterielle årsaker til luftveisinfeksjoner hos storfe. Når resultatene foreligger vil det gi mer informasjon om eventuell forekomst av bakterien *Mycoplasma bovis* i norsk storfepopulasjon. Testing av importerte sæddoser for *M. bovis* ble innført som krav 1. april 2020. Det ble ikke påvist *M. bovis* i dosene som ble testet i 2021.

Husdyrnæringens tilleggskrav ved import

Husdyrnæringens tilleggskrav gjelder sykdommer og forhold som ikke er dekket av det offentlige regelverket. De angår både eksportsted og mottakerbesetninger i Norge. Tilleggskravene er viktige utfyllende krav for å sikre dyrehelsa i Norge. Kravene er publisert på www.animalia.no.

Husdyrnæringens tilleggskrav er fastsatt av bøndenes varemottakere, seminleverandører og faglagene. KOORIMP og KIF sine krav ved import er en del av Kvalitetssystem i landbruket (KSL). Manglende dokumentasjon for oppfyllelse av kravene er grunnlag for pristrekk fra varemottaker. Det er den enkelte importør som må sørge for at tilleggskravene er innfridd og attestert hos eksportøren, og at kravene i Norge etterleves og dokumenteres.

Ved utforming og oppdatering av tilleggskravene deltar fagpersoner ved Veterinærinstituttet, fra avlsorganisasjonene og helsetjenestene. Det blir også i denne sammenhengen lagt størst vekt på sykdommer som Norge har dokumentert god status for, det vil si fravær eller lav forekomst. Disse sykdommene har stort skadepotensiale i norske dyrepopulasjoner.

Det er viktig at importører og deres rådgivere er kjent med krav og anbefalinger, og at importør blir fulgt opp i henhold til dette. De mest risikofylte importene ligger det stor gevinst i å stoppe eller sikre bedre mot smitteoverføring. Det er viktig å formidle til importører at import av levende dyr alltid innebærer risiko. Å følge opp tilleggskrav vil redusere risiko, men nullrisiko finnes ikke.

Fjørfe næringens tilleggskrav ved import

Fjørfe næringens tilleggskrav er utarbeidet og fastsatt av varemottakerne og fjørfeimportørene. Dette er en frivillig ordning som regulerer forhold om smitteforebyggende tiltak ved import av levende dyr. Dersom importørene ikke oppfyller angitte krav kan organisasjonene, gjennom varemottakerne, reagere med tiltak selv om importene oppfyller norske lover og forskrifter. Reaksjonene fra varemottakerne kan berøre priser på varer og tjenester. KSL-trekk er et aktuelt virkemiddel. Den enkelte importør har ansvar for at kravene til eksportør er innfridd og attestert, og at kravene i Norge etterleves og dokumenteres.

Tilleggskrav og reaksjonsmønster ved brudd på krav ble fastsatt i 1995. Tilleggskravene oppdateres jevnlig. Næringen anbefaler import av rugeegg eller daggamle kyllinger til besteforeldregenerasjonen (GP) som hovedprinsipp. Per i dag er dette ikke mulig for slaktekylling, kalkun og and. For disse artene anbefales importert av foreldredyrgenerasjonen (P).

Sjukdomssituasjonen internasjonalt i 2021

Afrikansk svinepest (ASP)

Situasjonen for ASP globalt er alvorlig da viruset fortsetter å spre seg i hele verden og til stadig nye land og områder. ASP har spredd seg i hele Asia, og spredningen og kontrolltiltakene har fått enorme konsekvenser for landbruksøkonomien i mange av disse landene. I store deler av Øst-Europa forekommer nå ASP endemisk i villsvinpopulasjonen. Det påvises hyppig på villsvin og får jevnlig overslag til kommersielle besetninger med store konsekvenser for besetningene som rammes og for økonomien i svinenæringen i det aktuelle landet. Spredning av sykdommen over store avstander raskt er hovedsakelig knyttet til menneskelig aktivitet.

Risiko for introduksjon i Norge er knyttet til innførsel av kjøtt og ikke-varmebehandlede kjøttprodukter, samt gjenstander og produkter som er kontaminert med smittsomt materiale. Villsvin kan utgjøre reservoar og spre ASP, og ASP i villsvin er meget utfordrende å bekjempe. Effektive tiltak mot spredning av villsvin og introduksjon av ASP avhenger av et godt samarbeid mellom offentlige instanser, svinenæringen, grunneiere og jegermiljøene. «Handlingsplan mot villsvin 2020 - 2024» har forslag om tiltak for å nå målsetningen som er færrest mulig villsvin på et minst mulig område. Men villsvinbestanden sprer seg i Norge, og det hersker tvil om tiltakene som følger av planen er effektive nok.

Aviær influensa (AI):

2021 var et år med mange påvisninger av høypatogen aviær influensa (HPAI) i store deler av Europa. Frankrike, Polen og Italia er de EU-landene som har vært hardest rammet av HPAI-utbrudd i kommersielle fjørfebesetninger i utbruddsperiodene 2020/2021 og 2021/2022, der hhv. virus-subtypene H5N8 og H5N1 har dominert. I både Sverige og Danmark ble det påvist smitte i flere kommersielle fjørfebesetninger. Det ble som nevnt tidligere også påvist HPAI hos flere ville fugler i Norge i fjor. I løpet av høsten 2021 startet en ny utbruddsperiode i Europa, og i november 2021 ble det påvist høypatogen fugleinfluensa (HPAI H5N1) i kommersielt fjørfehold i Norge for første gang. En regner nå med at villfuglfaunaen, spesielt de som har tilhold i eller ved vann, vil være et mer eller mindre permanent smittereservoar for denne type virus i fremtiden. Det gjelder så vel etablerte virusvarianter, som nye som kommer via trekkruter fra Asiaregionen.

Munn og klauvsjuke (MKS)

Ingen EU/EØS-land opplevde utbrudd av MKS i 2021. MKS forekommer endemisk i store deler av verden, og det var utbrudd i flere afrikanske land, asiatiske land og Midtøsten.

Beredskap

Beredskap for smittsomme dyresykdommer er en viktig oppgave for KOORIMP. KOORIMP er husdyrnæringens liaison (fast kontakt) til Mattilsynet ved utbrudd av smittsomme husdyrsykdommer. Å være liaison innebærer planlegging, øvelse og nettverksbygging i perioder uten spesielle hendelser. Under hendelser som mistanke eller sykdomsutbrudd innebærer funksjonen tett kontakt med Mattilsynets beredskapsstab og koordinering av møter, tiltak og kommunikasjon mellom de berørte partene i husdyrnæringen. Husdyrnæringen har gjennomgått en profesjonalisering og styrking av beredskapsarbeidet, og alle de sentrale organisasjonene, som Tine SA, Nortura, KLF, Norsvin og Geno har etablert ordninger for å ta imot varsler, videreformidle informasjon og iverksette tiltak om nødvendig. Ola Nafstad, Synnøve Vatn, Siv Svendsen og Nina Svendsby deltok i vaktordningen i Animalia i 2021.

Synnøve Vatn har som fagsjef for beredskap hovedansvaret for beredskap på dyrehelseområdet i Animalia med liaisonfunksjonen, som fast kontaktpunkt mellom Mattilsynet og husdyrnæringen ved hendelser. Følgende smittsomme dyresykdommer er særlig fulgt opp gjennom 2021, det gjelder oppfølging av arbeidet med mædi, saueskabbmidd, ringorm og fotrâte, i tillegg til fugleinfluensa som er beskrevet nærmere over. Fagområdet har bidratt faglig i lokalt samarbeid i Rogaland for å håndtere ringorm hos storfe. Antall tilfeller er halvert fra 2019-2020 til 2021. Overvåking av fotrâte på slakteri ble gjennomført også i 2021, som var andre året siden 2008 uten at det ble påvist smitte. Utbruddet av fugleinfluensa i to kommersielle verpehønsbesetninger høsten 2021 utgjorde en alvorlig trussel for egg- og fjørfekjøttproduksjonen i Norge og Animalia bidro med varsling og etablering av faste møter med Mattilsynet. I tillegg deltok vi i Mattilsynets arbeid med forskjellige scenarier for utbrudd av fugleinfluensa.

Fjørfe næringa har siden 2014 hatt en egen handlingsplan mot resistente bakterier, med hovedfokus på ESBL-bærende *E. coli*. Forskning og erfaring gjennom flere år har lagt grunnlaget for målrettede og effektive tiltak i alle ledd av verdikjeden. Overvåkingen av ESBL i norsk fjørfeproduksjon ligger nå til driftsoppgavene til Helsetjenesten for fjørfe. I 2021 ble det ikke funnet ESBL i nye flokker.

Smittevern

Smittsomme dyresykdommer er en trussel for den norske husdyrproduksjonen, som har en svært god status sammenlignet med de fleste andre land. Det er bekymring for en økende risiko for en introduksjon av for eksempel Afrikansk svinepest i Norge, og risiko for alvorlige konsekvenser for svineproduksjonen. Det var generelt stor oppmerksomhet rundt smittevern i 2021 pga. pandemien og flere henvendelser til KOORIMP om smittevern i husdyrproduksjonen.

Informasjon og veiledning

Rådgiving og informasjon er en vesentlig del av arbeidet. En viktig målgruppe for KOORIMP og KIF er mulige importører og rådgivere for disse. Veiledning av enkeltpersoner kan være tidkrevende, men det får høy prioritet ettersom det er enkeltindividets valg som i stor grad avgjør vår smittebeskyttelse ved import. Mattilsynets personell er i en nøkkelposisjon, det er viktig at også disse informerer om risiko og risiko-

reduserende tiltak når de er i kontakt med personer som vurderer å importere levende dyr. Oppfølging av import av levende dyr og avlsmateriale er også viktig, og inkluderer vurdering av sertifikater, prøveresultater og annen dokumentasjon for dyr og eksportsted.

Cirka 20 henvendelser om importplaner ble fulgt opp av KOORIMP med informasjon og veiledning i 2021, omtrent på samme nivå som årene før. I tillegg kommer vurdering av helsedokumentasjon ved import av oksesæd og -embryo.

Eksotiske husdyr

Lama og alpukka kan lovlig importeres fra medlemsstater i EU, og enkelte listeførte tredjeland. Dyrene holdes ofte sammen med, eller i nærheten av matproduserende dyr, og kan være bærere av sykdomsfremkallende virus, bakterier og parasitter som kan spres til andre husdyrarter. KOORIMP har utarbeidet tilleggskrav ved import av kamelider, blant annet for paratuberkulose. Oppfyllelse av tilleggskravene er inkludert i KSL-standarden.

Import fjørfe

Fjørfenæringen har som mål å importere avlsdyr så høyt i avlspyramiden som mulig. Til eggproduksjon (verpehøner) importeres vanligvis daggamle besteforeldredyr, mens til slaktekyllingproduksjonen importeres hovedsakelig rugeegg av foreldredyrgenerasjonen.

KIF mottok 3 henvendelser og 1 import-søknad i 2021. Alle bruksdyrimporter var av rugeegg, det ble ikke foretatt noen levende-dyrimporter i dette leddet.

Det ble registrert 5 eksportland i KIFs import-register.

Slaktekylling:

- Rugeegg til foreldredyr (P) importert fra Sverige, Storbritannia og Frankrike

Verpehøns (konsumegg):

- Daggamle besteforeldre (GP) importert fra Spania og Nederland

Kalkun:

- Daggamle foreldredyr (P) fra Storbritannia
- Rugeegg (bruksdyr) importert fra Storbritannia og Frankrike

And:

- Daggamle foreldredyr (P) importert fra Storbritannia

Tabell 1: Importer av fjørfe i 2021 ifølge kontrollutvalgets opplysninger

Fjorfeslag	Antall importert av daggamle GP	Antall dyr GP	Antall importert av daggamle, P	Antall Dyr P, daggamle	Antall importert rugeegg (P)	Antall rugeegg (P)	Antall importert rugeegg (B)	Antall rugeegg (B)
Slaktekylling	-	-	-	-	54	1 847 540	-	-
Verpehøns	2	3 350	-	-	-	-	-	-
Kalkun	-	-	4	12 093	-	-	4	24 400
And	-	-	2	2554	-	-	-	-
Gås	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	2	3 350	6	14 647	54	1 847 540	4	24 400

Forklaring til tabell:

GP = Grand Parents = Besteforeldre

P = Parents = Foreldre

B = Bruksdyr

Tabell 2: Importer av fjørfe 2000 - 2021. Oppstillingen nedenfor viser importert de siste årene.

År	Antall importører	Antall importert av GP	Antall dyr GP	Antall importert av P	Antall Dyr P	Antall rugeegg (P)	Antall (rugeegg) bruksdyr (B)
2021	7	2	3 350	60	14 647	1 847 540	24 400
2020	7	2	3 350	53	13 445	1 811 790	24 000
2019	8	2	3 347	56	14 932	1 718 190	22 000
2018	9	2	3 350	65	26 211	1 805 340	66 800
2017	8	2	3 520	61	26 505	2 050 230	104 780
2016	7	2	3 400	11	36 245	2 378 310	79 921
2015	8	3	3 467	11	25 311	2 312 808	-
2014	8	2	3 698	9	20 872	2 460 840	-
2013	8	2	3 698	17	16 913	2 353 800	1 088 560
2012	8	2	3 669	8	17 927	2 215 460	336 000
2011	8	3	22 555	10	20 824	1 251 720	1 650
2010	8	2	3 720	10	20 870	2 083 680	-
2009	7	2	3 388	11	25 702	2 146 680	-
2008	8	3	4 887	20	102 071	3 304 032	-
2007	6	5	5 309	24	165 557	3 058 090	-
2006	7	2	4 205	66	102 689	5 587 650	-
2005	6	4	4 002	19	137 853	-	-
2004	11	4	11 662	23	160 861	-	-
2003	9	6	22 255	12	47 411	-	-
2002	7	7	23 839	13	101 687	-	-
2001	9	7	23 444	17	66 640	-	-
2000	10	6	23 468	16	114 630	-	-

Import husdyr

Forflytning av levende dyr er forbundet med risiko for å spre smitte. En målsetning er derfor å holde tallet på levende importerte dyr lavt, og heller få importører til å hente nytt genetisk materiale i form av semin og embryo. Oversikt over import av sæd og embryo er basert på importer som er forelagt KOORIMP for godkjenning; det er utfordrende å få en oversikt over omfanget av importert avlsmateriale utover dette. Tilleggskravene har vært oppfylt for det avlsmaterialet som er vurdert av KOORIMP.

Storfe avlsmateriale

Det er registrert import av cirka 43 579 doser oksesæd. Det meste av oksesæden er importert gjennom Geno, som rapporterer import av 42 657 doser for 2021. Geno rapporterer om import av 90 embryo.

Svin avlsmateriale

Scanpig har importert ca. 530 doser fersk rånesæd fra Sverige. Norsvin har importert 146 doser fersk rånesæd totalt, hvorav 106 doser fra Nederland og 40 doser fra Canada.

Småfe avlsmateriale

NSG har importert 1738 strå væresæd og 462 strå bukkesæd i 2021, med følgende rasefordeling:

Tabell 3: Sædimport for sau i 2021

Rase	Antall værer	Antall doser	Antall strå
Suffolk	3	202	404
Texel	1	75	75
Charollais	1	50	100
Highlander	1	55	110
Dorset	0		
Svartfjes	0		
Sjeviot	0		
Vallais Blacknose	6	391	782
Svensk Pelssau	6	257	257
SUM	18	1030	1738

Tabell 4: Sædimport for geit i 2021

Rase	Antall værer	Antall doser	Antall strå
Boer	2	42	84
Fransk Alpine	9	189	378
SUM	11	231	462

Levende dyr

Det ble importert 89 sau av rasen Valais Blacknose og 8 vannbøfler fra Sverige i 2021. I tillegg ble det importert syv alpakaer fra Canada og tre fra USA som delvis har oppfylt KOORIMP sine krav. Disse ble tett oppfulgt av Mattilsynet. Det ble også importert en geit fra Nederland til en dyrepark i Trøndelag. Det ble ikke importert svin i 2021.

Tabell 5: Import av levende dyr

År	Storfe**		Svin	Sau	Geit	Fjørfe	Kameldyr
	Kveg	Bøfler					
2021	0	8	0	89	(1)	17 997*	10
2020	0		0	0	0	16 795*	1
2019	0		0	0	0	18 279*	0
2018	0		0	16	0	29 561*	21
2017	6		12	12	0	30 025*	19
2016	27		(12)	0	0	39 645*	5
2015	13		0	0	0	28 778*	28
2014	20		0	43	0	24 570*	56
2013	30		0	12	0	20 611*	60
2012	0		24	17	0	21 596*	12
2011	1		0	39	0	45 029*	-
2010	0		0	49	0	24 590*	-
2009	0		0	18	0	28 225	-
2008	7		0	0	46	106 958	-
2007	31		0	(4)	(5)	170 866	-
2006	8		1	71	20	106 891	-
2005	0		49	39	53	143 175	-
2004	0		0	11	26	172 523	-
2003	19		8	0	90	69 666	-
2002	0		0	0	33	ca. 130 000	-
2001	14		0	0	0	ca. 90 000	-
2000	48		0	2	16	ca. 138 800	-
1999	13		3	-	-	176 347	-
1998	13		8	-	1	105 009	-
1997	101		30	-	-	135 458	-
1996	129		24	-	-	194 046	-
1995	276		55	-	38	110 492	-
1994	375		41	-	-	129 570	-
1993	197		2	3	-	19 319	-
1992	141		21	-	12	-	-
1991	89		10	-	8	-	-

* KIF.

** I tall fra 1991-2020 inkluderer «Storfe» både kveg (storfe) og bøfler.

Tallene er hentet fra Tollvesenet, KIF og KOORIMP. Rubrikken "Fjørfe" er daggammel kylling, inkludert perlehøns, kalkun og and. Tallene i parentes angir dyr innført til dyreparker eller forskningsinstitusjoner og er dermed ikke en del av den ordinære norske husdyrpopulasjonen. Tall for import av kameldyr er fra Tollvesenet og KOORIMP. 20 kyr fra Tyskland i 2014 ble returnert av importør.

Kontakt

KOORIMP

Husdyrnæringens koordineringsenhet
for smittebeskyttelse ved import

KIF

Kontrollutvalget for import av fjørfe

E-post: koorimp@animalia.no

Animalia

Lørenveien 38
Postboks 396 Økern, 0513 Oslo
Tlf: 23 05 98 00

www.animalia.no

